

Den Haag, 3 augustus 2020

Betreft: Inbreng PlasticsEurope Nederland in internetconsultatie ontwerpbesluit Kunststofproducten voor eenmalig gebruik

Algemeen commentaar

- Als belangenvereniging voor de plastics producenten ondersteunen wij de doelstelling van onderhavig ontwerpbesluit, nl. het voorkomen c.q. verminderen van zwerfvuil in het milieu. Hierbij willen we onze waardering uitspreken voor het feit dat het onderhavig ontwerpbesluit nauw aansluit bij de Europese Directive 2019/904, hetgeen bijdraagt aan de instandhouding van een Europees level playing field voor onze industrie. Omdat een aantal onderdelen van de Directive nog nader zal worden ingevuld door de Europese Commissie (richtsnoeren en uitvoeringshandelingen) vragen wij u om t.a.v de hiertoe te ontwikkelen nationale regelingen in overleg met ons te treden zodra dit opportuun is,
- Plastic is een waardevol materiaal dat vele nuttige toepassingen kent en niet thuishoort in het milieu. Wij zijn van mening dat het gedrag van consumenten het eerste en preferente aangrijpingspunt dient te zijn om zwerfvuil te voorkomen. De hiertoe noodzakelijke educatieve inzet dient primair door de overheid te worden geïnitieerd en gecoördineerd als onderdeel van de brede maatschappelijke taak die zij hiertoe heeft. Waar nodig dient deze op onderdelen te worden ondersteund c.q. aangevuld door het betreffende bedrijfsleven, in lijn met dit ontwerpbesluit (o.a. art. 4 en 15f).
- In aanvulling op het voorgaande zijn wij van mening dat ook het inzamelen, opruimen en verwerken van zwerfafval een gezamenlijke inzet van publieke (zoals de Rijksoverheid en gemeenten) en private (zoals het bedrijfsleven en lokale ondernemers) organisaties vergt, waarin kennis, middelen en uitvoering op elkaar worden afgestemd.
- Vanwege de noodzaak om onze samenleving te verduurzamen onderkennen wij het belang van de vermindering van het consumptiepatroon van consumenten. Deze ambitie dient zich te betrekken op alle grond- en hulpstoffen. Het verbieden of actief ontmoedigen van het gebruik van uitsluitend bepaalde plastic producten, waaronder de eventuele instelling van een heffing op “on the go”-verpakkingen, zal leiden tot de vervanging door alternatieven die op andere materialen zijn gebaseerd. Vaak is de milieu-footprint hiervan echter hoger, waardoor uiteindelijk de totale milieubelasting toeneemt. Wij dringen er dan ook op aan toe te zien dat de plastic artikelen die benoemd zijn in dit ontwerpbesluit niet verdrongen zullen worden door alternatieven die een hogere milieu-footprint hebben dan wel om andere redenen, zoals voedselveiligheid, een minder goed alternatief vormen.
Teneinde deze ongewenste verdringing van plastic producten door andere materialen te voorkomen dient dit aspect eveneens belicht te worden in de reeds benoemde, noodzakelijke educatieve initiatieven van de zijde van de overheid.
- Het Besluit voorziet in handelsverboden en voorschriften voor een geselecteerd aantal kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Aangezien de Europese Commissie de richtlijn uiterlijk 3 juli 2027 evalueert, verzoeken wij u tot dan geen extra producten op nationaal niveau hieraan toe te voegen maar eerst het effect van de ingevoerde maatregelen te evalueren. Daarbij kan tevens de impact van product-substituties en veranderende consumptiepatronen in beschouwing worden genomen.

Aanvullend artikelsgewijs commentaar

Artikel 2, sub b: Wij verzoeken u de tekst “bestek, waaronder vorken, messen en lepels en eetstokjes” te vervangen door “bestek (vorken, messen, lepels, eetstokjes)” teneinde consistent te blijven aan de betreffende definities in de Directive (Bijlage Deel B, onder 2.).

Artikel 3: Wij verzoeken u hieraan toe te voegen dat verpakkingen met een oppervlakte van minder dan 10 cm² niet hoeven te worden gemarkeerd (overeenkomstig de Directive, artikel 7, lid 2a).

Met het oog op de verstrekking van duidelijke en eenduidige informatie op de artikelen verzoeken wij u bovendien om voor te schrijven dat er informatie moet worden gegeven over passende of ongepaste manieren om zich van de producten te ontdoen i.p.v. beide, e.e.a. conform de Directive (artikel 7). Positieve boodschappen achten wij hierbij effectiever dan negatieve boodschappen.

Artikel 4: Zoals reeds aangegeven, zijn wij van mening dat de overheid een belangrijke taak heeft t.a.v. de educatie en bewustmaking van consumenten omtrent hun gedrag t.a.v. de consumptie en afdanking van artikelen, ongeacht hun toepassing en het materiaal. De verantwoordelijkheid van de industrie op grond van dit artikel is aanvullend hierop, maar kan uitsluitend effectief zijn indien de overheid haar brede verantwoordelijkheid met kracht en daad oppakt.

Artikel 15b, sub a: Teneinde consistent te blijven met de Directive (Bijlage, deel B, onder 7.) verzoeken wij u de tekst te vervangen door “eenpersoonsvoedselverpakkingen met of zonder deksel, dievoedingsmiddelen, d.w.z. containers zoals dozen, niet zijnde zakjes en wikkels”.

Artikel 15d: Dit artikel refereert aan art. 3, lid 6 van het Besluit Beheer Verpakkingen: *“Bepaalde bij ministeriële regeling aangewezen ongevulde verpakkingen worden door een producent of importeur niet om niet onder de in die regeling aangegeven omstandigheden aan een eindgebruiker verstrekt.”*. Echter de Directive beperkt zich tot de producten genoemd in Deel A van de bijlage. Niet duidelijk is of dit artikel zich beperkt tot dezelfde producten (lid 1 lijkt ruimte te bieden voor een bredere definitie).

Wij verzoeken u om e.e.a. te verduidelijken en aan te sluiten bij de Directive. Teneinde de beoogde consumptie-vermindering te bereiken en te voorkomen dat er een ongewenste verschuiving optreedt naar andere materialen, verzoek ik u in overweging te nemen om de toepassing van uw bevoegdheid op grond van deze bepaling in voorkomende gevallen ook te verbreden naar andere materialen.

Artikel 15e: In lijn met ons commentaar op artikel 3, verzoeken wij u om voor te schrijven dat er informatie moet worden gegeven over passende of ongepaste manieren om zich van de producten te ontdoen i.p.v. beide, e.e.a. conform de Directive (artikel 7).

Uiteraard zijn wij bereid om ons commentaar desgewenst verder toe te lichten.

Theo Stijnen
Director PlasticsEurope Nederland